

PRZEBYTEK (33) *sb m*

Oba e jasne.

sg N przebytek (7). *◇ G* przebytku (7). *◇ A* przebytek (7). *◇ I* przebytki(e)m (7). *◇ L* przebytku (3). *◇ pl G* przebytk(o)w (2). *◇ [L* przebycc(e)ch.]

Sł stp: przebytek, przebytk, Cn brak, Linde XVI w.

1. *Miejsce przebywania, mieszkanie; tabernaculum PolAnt, Vulg; accubitus, incolatus, inhabitatio, mansio BartBydg; habitaculum PolAnt (32) : Incolatus, inhabitatio, mansio, przebytek BartBydg 73b, 4b; [gdisz wdomu twogim wyelye iest przebitkow. ModlKobiet 1530–1540/2v; Zaś przebytek wczyniśz (marg) półpolicie przybytkiem zową/ ále lepiej przebytek od przebywania. (-) BudBib Ex 26/1].*

przebytek czyj [w tym: pron poss, [G sb i pron]] (1): Ták mowi Adonái Iehowá [...] Przeto oto ia dam cię [Ammonitów] lĳnom Kedemowym pośiedzeniem/ y będą stáwiác páłace fwe wtobie/ náftáwiáią też w tobie przebytkow fwych *BudBib Ez 25/4; [Wybráłem odrzucony być w domu bogá mego/ więcey niżli przebywác w przebyccach grześlnych. PsKrak 1532 83/11, 68/30[26]].*

[Zwrot: »w przebytku przebywác« [szyk zmienny]: Niechay będzie przebytek ich [tych, co mnie dręczą] pufty/ y w przebiccech ich áby nie był ktoby przebywał [et in tabernaculis eorum non sit, qui inhabitet *Vulg Ps 68/26. PsKrak 1532 68/30[26], 83/11.*]

Przen (15) :

Zwrot: »przebytek mieć [w kim]« (1): racz tez moya duśfa w yey ścyala wiśfcy wteyze lańce przijąc a mnye wślitkyego kłobyce przycygnąc a yakobi yedna kropla wmorzu myłofcy fwey zatopyc abich nygdzyey przebitku nyemyal yedno wtoby [Boże] yedinim mogym wefelym. *BierRaj 17v.*

a) *O Maryi, jako matce Chrystusa [w tym czyj (11): pron poss (6), G sb i pron (5)] (14) :* ona [Maryja] ma bycz przebytek bośtwa nańzego y przelś tą panną oczyecz nyebyeśky chce zeslacz fyna fźwyatu *PatKaz II 51; półzwyączył nauyśfzy pan przebytek fwoy zwyecznośfczy abouyem prorok ośzwyeczonom duchem to flouo uyrzekl/ półzwyączył nayuyśfy przebytek fwoy PatKaz II 68v; Utore yey [Maryi] dzyfz bylo uesele przy yey poczáczyu yfz oth uyekow yeśt uybrana od nayblogoślawnyeyfzey troycze fźwyątey bycz przebytkyem yego y mathką fyna yego PatKaz II 79v; O uyelkye bylo uesele wbośtwye gdy fyą poczála marya wzyuoczye fźwyątey anny ktorą oduyekow bofthwo łobyte przebytkyem uybral *PatKaz II 80, 22, 34v, 68v, 71v, 74v.**

Zwrot: »mieć [w kim, w czym] przebytek« (2): abouyem bośtwa myalo myecz w nyey [w Maryi] przebytek złączywfyzy fyą s czlouyeczą naturą *PatKaz II 38, 38.*

*Szeregi: »dom i przebytek« (1): [syn Boży wybrał sobie Maryję na matkę] y półzwyączył yą jako dom y przebythek fwoy przed wfcchemy uyeky *PatKaz II 40.**

»schowanie i przebytek« (1): Oth uyekow ta panna uybrana wbośtwe yfz ona myala oftacz fchouanyem y przebytkyem bośtwa *PatKaz II 79v.*

a. *Namiot, w którym przechowywano arkę przymierza i inne przedmioty kultu, świątynia; tabernaculum PolAnt (13) :* Y wczynią mi świątnicę że miefzkác będę w poyśrodku ich. Prawie wfzytko iákoć vkázuię wzor przebytku/ y wzor wfzrego nacźynia iego/ tedy ták wczynicie. *BudBib Ex 25/9; Y złożon przebytek/ y ruźyli fię fynowie Gerfzonowi/ y fynowie Nerárego niofąc przebytek.*

BudBib Num 10/17, *Num* 4/16, 10/21; [ZAś przebytek wczyniŝ (z) dzieięci opon/ zbieli kręconey/ zmodrego iedwabiu [...] cheruwimy robotą háwtárkã podziááŝ ná nich. *BudBib Ex* 26/1 (*Linde*)].

przebytek czyj [w tym: *G pron* (3), *pron poss* (1)] (4): Mówił pan w przebytku ŝwym/ á mnie vwefelił/ Sznurem zmierzę Sichimę/ Sukot będę dzielił. *KochPs* 167. Cf »przebytek Jehowy«.

Wyrażenia: »przebytek Jehowy« = *tabernaculum Domini PolAnt* (3): Káždy kto przyŝtępuiã przyŝtãpi do przebytku Iehowy vmrze *BudBib Num* 17/13, 1.*Par* 21/29, 2.*Par* 1/5; [przeprowadzcie ŝie ŝobie do ŝiemie oŝiádoŝci Iehowi/ gđzie przebywa przebytek Iehowy *BudArt* a5 [*idem*] a5].

»przebytek ŝwięty« (2): Zbiorã teŝ wŝytko naczynie ŝuŝby/ ktorým ŝuŝã w przebytku ŝwięty[m] [*in sanctitate*] y włozã wŝukno modre *BudBib Num* 4/12, 1.*Reg* 2/32.

»przebytek zborowy« (1): podniósł ŝię obłok od przebytku zborowego [*tabernaculo testimonii*]. *BudBib Num* 10/11.

Szeregi: »mieszkanie lub przebytek« (1): ták mowił Iehowá/ [...] Bo nie mieŝkałem w domu ode dnia/ ktoregom wywiódł ŝyny Izráelŝkie áz do dnia tego/ ále chodziłem znamiotu do namiotu/ y z mieŝkánia (*marg*) wł: byłem z namiotu (albo od namiotu) do namiotu y z mieŝkánia lub od przebytku/ iáko wyŝzey toŝ ŝłowo Hebrejŝkie Niŝkán przekłádamy. (–) [*de tabernaculo in tabernaculum, et de habitaculo ad habitaculum*] *BudBib* 1.*Par* 17/5.

»namiot i przebytek« (1): *BudBib* 1.*Par* 17/5 cf »mieszkanie lub przebytek«.

b. Miejsce przebywania Boga, niebo (1) :

Wyrażenie: »przebytek niebieski« (1): weŝrziŝ ted[i] panye ŝwyati oycze s ŝwyatego ŝtolca twe^g a [s] wifokyeego przebitk[u] nyebyeŝkyego a patrz nata przenaŝwyatŝŝã obyata ktorã tobye ofyeruye wyelky naŝ byŝkup [...] Ieŝus kriftus za grzechi bracyey ŝwey. *BierRaj* 22v.

Szereg: »stolec a przebytek« (1): *BierRaj* 22v cf *Wyrażenie*.

2. Przebywanie, zamieszkiwanie [czyje] (1) : Oto poznałem myŝli wáŝze/ y dumy ktoreŝcie ná mię wymyŝlili. Bo mowićie/ gđzie (ieŝt) dom ŝprawce/ gđzie teŝ (ieŝt) namiot przebytkow niezboŝnych ludzi [*ubi tabernaculum habitaculorum impiorum*]? *BudBib Iob* 21/28.

Synonimy: **1.** dom, mieszkanie; **a.** namiot; **2.** bycie, mieszkanie, obywanie, przebywanie, żywot.

Cf **PRZYBYTEK**